

TERVE JA TURVALINE TARTUMAA 2020

Lea Saul
Tartu Maavalitsus
Tervisedenduse peaspetsialist

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Eesti Haigekassa
Estonian Health Insurance Fund

TERVISEDENDUS

TERVISEDENDUS (arendus) = ulatuslik sotsiaalne ja poliitiline protsess, mis võimaldab muuta tervist mõjutavad tegurid juhitavaks

TERVISEPROFIIL = Kogukonna tervise seisundi hindamise võimalus

- Teatud indikaatorite abil on kaardistatud paikkonna elanike tervist mõjutavad tegurid
- Aitab näha seoseid eri valdkondades tehtavate otsuste ja planeeritavate tegevuste vahel ning nende mõju inimesele
- Võimaldab võrrelda kogukondi omavahel

Tervist toodetakse enamasti teistes sektorites kui tervisedendus

Üldised sotsiaal-
majanduslikud,
kultuurilised ja
keskkonnatingimused

Elamis- ja
töötingimused

Sotsiaalne ja
kogukonna mõju

Individuaalne
käitumine ja
eluviis

Vanus, sugu
ja pärlilidud
tegurid

Tervist mõjutavate tegurite mudel (Dahlgren ja Whitehead, 1991)

TERVISEDENDUS TARTUMAAL

- Maakondlik tervisenõukogu
Ühendatud Tervisenõukogu
2007 Tervise- + Uimastiennetusnõukogud
+
2008 Traumaennetusmeeskond
- 2007 tervisedenduse spetsialisti koosseisuline ametikoht maavalitsuses
- Tartumaa tervisetuba www.tartumaatervis.ee

Tartumaa Tervisenõukogu koosseis

Aime Koger

Tartu Maavalitsus Haridus- ja sotsiaalosakond, juhataja asetäitja

Riina Sepma

Tartu Maavalitsus Haridus- ja sotsiaalosakond, noorsootöö

Aare Laak

Tartu Maavalitsus Haridus- ja sotsiaalosakond, sotsiaalkasvatustöö

Sirje Kree

Tartu Linnavalitsus Tervishoiuosakond

Tõnu Muru

Tartumaa Omavalitsuste Liit

Maris Aleksašin

Tartumaa Omavalitsuste Liit Laeva Vallavalitsus vallavanem

Silvia Noodla

Sihtasutus Tartu Ülikool Kliinikum Kardioloogiakliiniku vanemarst-õppejõud

Ene Kiisk

Eesti Haigekassa Tartu osakond usaldusarst

Merike Kull

Sihtasutus Tartu Ülikool, Kehakultuuri teaduskond Spordibioloogia ja
Füsioteraapia Instituut Tervisekasvatuse lektor

Lembit Toru

Tartumaa Spordiliit tegevjuht

Marina Paddar

Lõuna Politseiprefektuur Korrakaitse osakond preventsoonitalitus

Ly Brikkel

Lõuna Politseiprefektuur Korrakaitse osakond preventsoonitalitus

Ülle Närska

Tervist Edendavad Koolid, koordinaator Puhja Gümnaasium õpetaja

Terje Rüütel

Tervist Edendavad Lasteaiad, koordinaator Kambja lasteaed juhataja

Andres Zirk

MTÜ Kodukant Tartumaa

Sirje Voronina

MTÜ Eesti Heade Templerite Organisatsioon

Margo Klaos

Lõuna – Eesti Päästekeskus direktor

Katrin Luik

Kambja vallavolikogu Haridus- ja kultuurikomisjoni esimees

Kristo Ausmees

Sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum meestearst

Küllli Park

Tartumaa noortekogu

Tartumaa Traumaennetusmeeskonna koosseis

Gert Krabbi	Lõuna Eesti Päästekeskus Ennetustöö büroo juhtivspetsialist
Raivo Rõõm	Orienteerumisklubi Ilves tegevjuht
Martin Erstu	Kaitseliidu Tartu Malev Noorte Kotkaste esindus, instruktor
Annely Võsaste	Tartu Maavalitsus Haridus- ja sotsiaalosakond, juhataja
Eha Anslan	Lõuna Eesti Päästekeskus Ennetustöö büroo, peaspetsialist
Reesi Efert	Lõuna Regionaalne Maanteeamet Liiklusohutuse osakond, spetsialist
Kai Kuuspalu	Lõuna Regionaalne Maanteeamet Liiklusohutuse osakond
Kertu Joosu	Kaitseliidu Tartu Malev Kodutütarde esindus, instruktor
Mirjam Link	Kaitseliidu Tartu Malev Kodutütarde rühmajuh
Kristi Rillo	Eesti Punase Risti Tartu osakond sekretär
Janeli Virnas	Tartu Ärinõuandla; noorte ettevõtlusalane arendustegevus
Ülle-Reet Raadi	Elva Linnavalitsus linnaarst Tervist Edendavate Linnade võrgustik
Erki Remmelkoor	Lõuna Eesti Päästekeskus Ennetustöö büroo, juhataja

TERVISEDENDUS TARTUMAAL

TÄNA

Visioon: TERVE JA TURVALINE TARTUMAA 2020

1. MAAKONDLIK TERVISEDENDUSE AKTIIV
2. KOOSTÖÖVÕRGUSTIKUD
3. KOOLITUS/NÕUSTAMISTEGEVUS
4. KAMPAANIATE ELLUVIIMINE
5. TEGEVUSTE TOETAMINE
6. TRADITSIOONILISED TEGEVUSED
7. TUNNUSTAMINE
8. MAAKONNA TERVISEPROFIIL (+ 5 KOV = Tartu linn, Kallaste linn, Konguta, Võnnu, Puhja vald)
9. MAAKONNA VIGASTUSTE PROFIIIL

KOGUKONNA VÕIMESTUMINE

TERVE JA TURVALINE TARTUMAA 2020

HEAD PRAKTIKAD

1. Ennetusvaldkonna ohutus- ja terviseminarid
2. Põhikooli õpilaste ohutuskoolitus **Kaitse End ja Aita Teist**
3. Gümnaasiumiõpilaste ohutuskoolitus Iga **1** turvaliselt **12** klassi!
4. Ohutuspäevad omavalitsustes
5. Tervisefoorumid/konverentsid
6. Võrgustike liikmete teadlikkuse tõstmine (ühiskoolitused, terviselaagrid ...)

TERVE JA TURVALINE TARTUMAA

AKTIIV Energialaager 18-19.08.2008 Uhtjärve Nõiarüügis

TERVE JA TURVALINE TARTUMAA

KOOLITUSED, seminarid meeskonnale

TERVE JA TURVALINE TARTUMAA

KOOLITUSED/SEMINARID omavalitsusjuhtidele

TERVE JA TURVALINE TARTUMAA

TRADITSIOONILISED koolijuhtide tervisepäevad

TERVE JA TURVALINE TARTUMAA

TRADITSIOONID

Ohutusõpe ja laager 7-9 klasside õpilastele

Kaitse End ja Aita Teist 2010

TERVE JA TURVALINE TARTUMAA

TRADITSIOONID

Ohutuspäevad omavalitsustes

TERVE JA TURVALINE TARTUMAA

TRADITSIOONID Noortekogu terviselaager 1-2.juuli 2010

TERVISEDENDUS TARTUMAAL

TRADITSIOONID/TUNNUSTAMINE

Aasta tervisedendaja tunnustamine

Ülle Närska 2009 * Lea Pung 2007 * Terje Rüütel 2010 * Aita Arjukese 2008

TERVE JA TURVALINE TARTUMAA

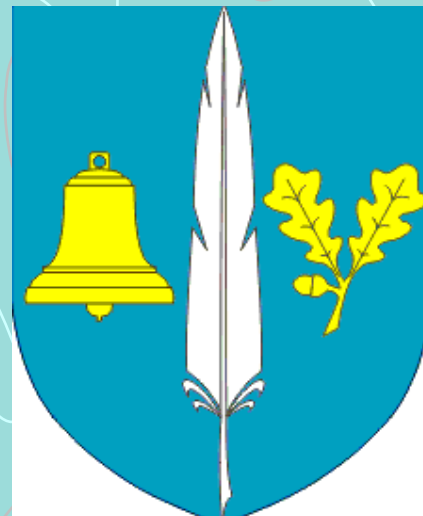
TUNNUSTAMINE

Tervist toetav omavalitsus 2010 Tartumaal

Konguta vald

Võnnu vald

TERVISEDENDUS TARTUMAAL

Meeste tervis fookusesse!

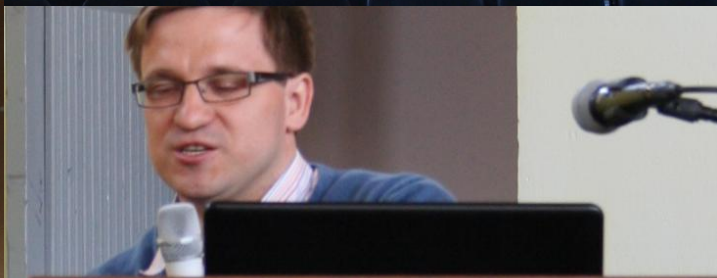
Meeste tervisefoorum 2010 Elvas

TERVE JA TURVALINE TARTUMAA

Meeste tervis fookusesse!

Tartumaa noorte meeste tervisefoorum 2011 Nõos

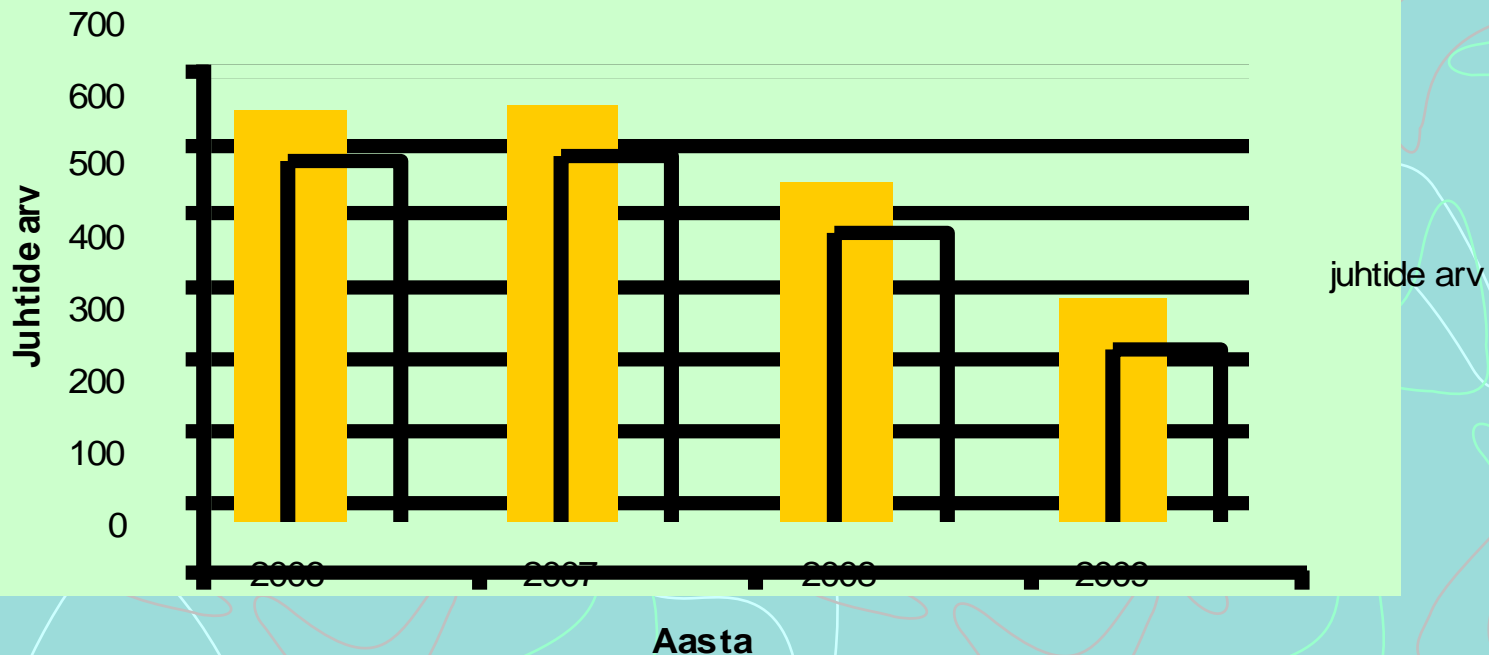

TARTUMAA VIGASTUSTEPROFIILIST

Joobes juhid

Statistikaameti andmetel tabati 2009 Tartu maakonnas 314 joobes juhti, mis on 10% Eestis tabatud roolijoodikutest

Mootorsõiduki juhtimine joobeseisundi

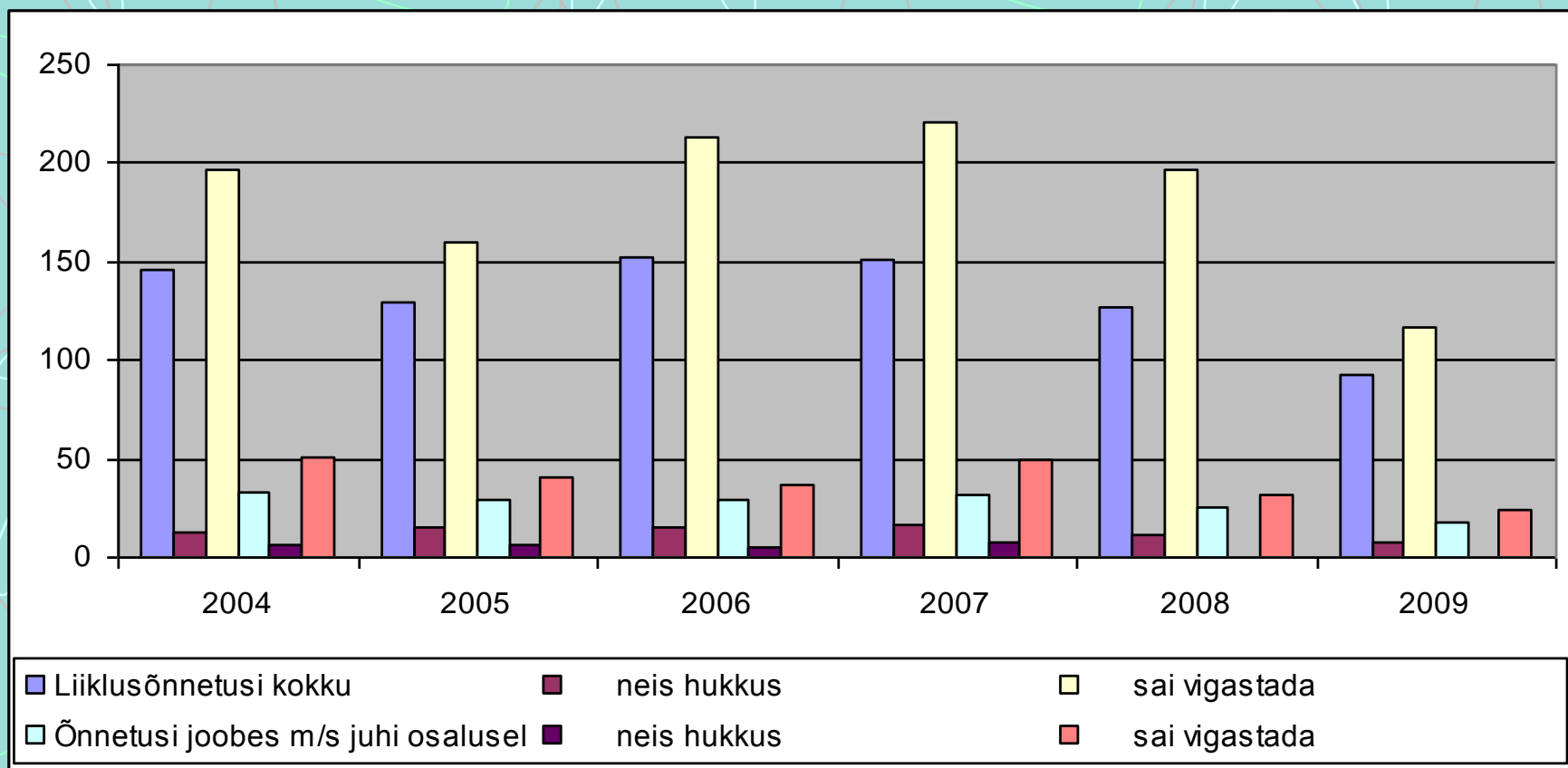

TARTUMAA VIGASTUSTEPROFIILIST

Liiklusõnnetused

Vigastuste ja surmaga lõppenud õnnetused Tartu maakonnas

Allikas: Lõuna Regionaalne Maanteeamet

TERVE JA TURVALINE TARTUMAA

PROTSESS – KOOSTÖÖ

Koostööd saab teha ainult nende inimestega, kes teavad, mida nad tahavad

VÕIDAVAD NEED, KES VÕRGUSTUVAD

**IGAL INIMESEL TARTUMAAL PEAB OLEMA VÕIMALIK TEHA
TERVISLIKKE VALIKUID!**

KÕIGE ALUS ON EFEKTIIVNE KOOSTÖÖ!

KOOS TURVALISEKS MAAKONNAKS!

Täna kuulamast!

Lea Saul

Tartu Maavalitsus

tervisedenduse peaspetsialist

lea.saul@tartumaa.ee

